



Saksdokumenter:

KM 6/24 Plan for kirkelig undervisning og læring
KM 6.1/24 Plan for kirkelig undervisning og læring

KM 06/24 Plan for kirkelig undervisning og læring

Sammendrag av saksorienteringen

Siden grunnlaget for trosopplæringsreformen ble utredet i NOU 2000:26, har det skjedd endringer som gir grunn til å gjennomtenke hvordan kirken møter dagens situasjon og fremtidens utfordringer på en best mulig måte. Kirkerådet nedsatte derfor i 2020 trosopplæringsutvalget for å gå igjennom trosopplæringen i Den norske kirke. I sin rapport levert 1. jan 2022 kom trosopplæringsutvalget med en rekke anbefalinger for arbeidet med trosopplæring. Etter at rapporten hadde vært på høring ba Kirkerådet i sak KR 74/22 om at det ble iverksatt arbeid med ny plan for trosopplæring. I KR 07/23 behandlet Kirkerådet forslag til ny plan for kirkelig undervisning og læring og vedtok å sende denne på høring. Kirkerådet behandlet revidert versjon av ny overordnet plan i KR 74/23 og vedtok å oversende planen til Bispemøtet for læremessig vurdering. Planen ble behandlet av Bispemøtet i sak BM 38/23. Det ble i etterkant foretatt endringer og justeringer med utgangspunkt i Bispemøtets uttalelse. Med dette har det skjedd en rekke endringer i det som nå har fått navnet «Plan for kirkelig undervisning og læring», og planen legges fram for sluttbehandling i Kirkemøtet.

Komitéens merknader

Komitéen legger saksorienteringen til grunn. Komitéen har følgende merknader:

1. Det er gjort et grundig arbeid med planteksten. Planen legger på de fleste områder et godt grunnlag for videre arbeid med rammeplaner.
2. Komitéen støtter hovedprinsippene i overordnet del, slik det er presentert i oppsummeringen av de viktigste endringene i saksdokumentet.
3. Det er store forskjeller mellom menighetene, både med tanke på ressurser og utfordringer. Dette vil derfor påvirke hvordan de forskjellige aspektene i overordnet del vil komme til uttrykk lokalt.

4. Komitéen er kjent med at arbeidet med rammeplaner allerede er i gang. Rammeplanene skal til behandling i Kirkerådet i mai og sendes på bred høring i juni. Videre skal rammeplanene behandles av Kirkerådet før det skal behandles og vedtas av Kirkemøtet i 2025. Komitéen er opptatt av at det er sammenheng mellom overordnet del og rammeplaner og mellom rammeplanene. Rammeplanene må gi praktisk hjelp til menighetene i arbeid med kirkelig undervisning og læring lokalt. **Komitéen legger til grunn at rammeplanene blir brukervennlige, kortfattede og i klarspråk.**

5. Planen bærer preg av at den skal favne mye. Det gjør at teksten kan oppleves som vag. Det er derfor viktig å tenke gjennom hvordan hovedprinsippene i planen kan komme klarest mulig frem, da den skal leses og tas i bruk av både ansatte og frivillige.

6. Komitéen understreker viktigheten av å finne gode formuleringer om samarbeid mellom skole/barnehage/SFO og kirke slik at det ikke kommer i konflikt med deres plan- og lovverk

7. Komitéen foreslår at gudstjenestens rolle i planen styrkes ytterligere og at det tas inn en tekst som anerkjenner gudstjenestefelleskapet som et lærende **felleskap og gudstjenestens liturgi som bærer av kristen tro og lære**. Dette kan skrives som en del av avsnittet om Kristen tro i praksis.

8. Komitéen mener at planen bør ha et klarere fokus på livsmestring. Livsmestringsbegrepet i kristen kontekst bør defineres.

9. Komitéen har drøftet følgende punkter som aktuelle momenter som kan innarbeides i overordnet del: distinksjon mellom undervisning og læring, tematisering av FNs bærekraftsmål i lys av forvalteransvaret, kvensk og skogfinsk kirkeliv, jødedommens betydning for kristendommen.

10. Etter innspill fra plenum oppfordrer komitéen til at følgende aspekter inkluderes i rammeplanene for de forskjellige målgruppene:

- løfte opp kamp for rettferdighet og vern om skaperverket, samt andre diakonale perspektiver
- tydeliggjøre musikkens og korarbeidets plass i arbeidet med undervisning og læring.
- styrke håpsdimensjon og psykisk helse

11. Ungdommens kirkemøte behandlet saken "04/22 trusopplæring for framtida" og komitéen forutsetter at denne brukes i det videre arbeidet med rammeplaner.

12. Komitéen foreslår at den teologiske grunnlagstenkningen som planen hviler på bearbeides av Kirkerådet med bidrag fra Bispemøtet.

13. Komitéen har diskutert ansvarsfordeling og rolleavklaring i arbeidet med kirkelig undervisning og læring. **Ansvarsforholdet må avklares lokalt i henhold til tjenesteordninger og andre vedtak fra Kirkemøtet.**

14. Komitéen erkjenner at tiden på Kirkemøtet strekker ikke til for at man skal rekke å formulere tilfredsstillende endringstekst. Dette må gjøres med varsomhet da nye tilføyelser kan ha innvirkning på flere avsnitt i plandokumentet. Komitéen mener derfor at det er

tilstrekkelig å gjøre et vedtak som inneholder noen punkter om prinsipielle endringer. Komitéen foreslår at Kirkemøtet overlater til Kirkerådet å **ferdigstille** den endelige teksten.

15. Når rammeplanene er utarbeidet, bør hele planverket sees i sammenheng. Dette arbeidet kan delegeres til Kirkerådet.

16. Komitéen ber Kirkerådet om å korrekturelese teksten.

Forslag til vedtak

- 1 1. Kirkemøtet vedtar ny plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del.
- 2 **Kirkemøtet oversender følgende endringer for at Kirkerådet skal innarbeide dem i planen:**
- 3 **a) Dåps- og misjonsbefalingen i Matt 28,18-20 tas inn på alle offisielle språk i Norge i**
- 4 **begynnelsen av planen.**
- 5 **b) I siste avsnitt i delkapittelet *Menneske som søkende etter mening* etter første**
- 6 **setning «Når mennesker opplever at deres kultur, språk og trosfortelling blir tatt på**
- 7 **alvor, kan de lettere finne sin plass i kirkens felleskap» tas det inn følgende**
- 8 **formulering: «Døvekirken og tegnspråkmiljøet er et godt eksempel på dette».**
- 9 **c) Teksten i kapittel 2 *Gud, menneske og verden: teologisk grunnlagstenkning***
- 10 **omarbeides, slik at innholdet om den andre og tredje trosartikkel utdypes**
- 11 **ytterligere.**
- 12 **d) I kapitlet *Være og lære: Pedagogisk grunnlagstenkning* avsnitt to må komme før**
- 13 **avsnitt én, slik at begrepsavklaringen om forskjellen mellom undervisning og**
- 14 **læring kommer først. Bibelsitatet tas ut.**
- 15 **e) Bruken av begrepene «undervisning» og læring» gjennomgås slik at detaljene i**
- 16 **planen i større grad må skille mellom undervisning som en virksomhet med**
- 17 **planlagte undervisningsaktiviteter og -praksiser, og læring som fenomen i kirkens**
- 18 **mangfold av læringsfellesskaper.**
- 19 **f) Kristen livstolkning og livsmestring defineres i kapittel 4 *Leve og vokse: Innhold i***
- 20 **kirkelig undervisning og læring.**
- 21 **g) Delkapittelet *Bibel, tekst og tolkning* starter med de to siste setningene i tredje**
- 22 **avsnitt «Kirkelig undervisning og læring skal ta i bruk et mangfold og bredde av**
- 23 **bibelske tekster både fra Det gamle og Det nye testamentet. Dette kan gi mulighet**
- 24 **til å tolke eget liv og å utforske kristen tro på nye måter»**
- 25 **h) I delkapitlet *Bibel, tekst og tolkning* tas inn et avsnitt om viktigheten av å**
- 26 **tydeliggjøre Det nye testamentets jødiske kontekst og av å korrigere karikerende og**
- 27 **stereotypiserende beskrivelser av jødedom og jøder.**
- 28 **i) Gudstjenestens plass i kirkelig undervisning og læring tematiseres i delkapitlet**
- 29 ***Kristen tro i praksis*.**
- 30 **j) Siste setningen i første avsnitt endres til «Det motiverer til å leve bærekraftig og**
- 31 **engasjere seg i samfunnet, *verden* og i andre menneskers liv» for å tydeliggjøre det**
- 32 **globale perspektivet.**
- 33 **k) Minoritetsperspektivene tematiseres tydeligere i kapittel 6 eller 8.**

- 34 l) I delkapittelet *Medborgerskap, demokrati og representasjon* tas inn en kort tekst
35 om opplæring og innføring i kirkens demokrati.
- 36 m) Overskriften til kapittel 8 endres fra *Samarbeid om kirkelig undervisning og*
37 *læring til Ansvarsforhold og samarbeid om kirkelig undervisning og læring.*
- 38 n) I delkapittelet *Hjemmet og barnets omsorgspersoner* andre avsnitt tas det inn
39 formulering som understreker hjemmet som avgjørende viktig arena for læring.
- 40 o) Erstatte formuleringen «Aktivitene som gjennomføres i rammer av dette
41 samarbeidet skal ikke ha forkynnende karakter» i delkapittelet *Skole, barnehage*
42 *og tilbud etter skoletid* med følgende formulering: «Dette samarbeidet skal skje i
43 rammene av skolens/barnehagens/SFO's eget formål og planverk».
- 44 2. Kirkemøtet ber om at Kirkerådet forbereder rammeplaner for kirkelig undervisning og
45 læring til behandling på kirkemøtene i 2025 og 2026.
- 46 3. Kirkemøtet anbefaler at planens overordnede del evalueres i lys av erfaringer fra
47 menighetene når rammeplanene er implementert.

48



Innstilling 2 fra komité B

.....
komitéleder

.....
saksordfører